

Arkeologisk förundersökning 2014

Innerstaden 1:62 – Peter Lundbergsgatan, fornlämning nr 19

KABELSCHAKT

Trelleborgs stad, Trelleborgs kommun
Skåne län

SKÅNE
ARKEOLOGI

Skånearkeologi
Rapport 2014:4

Per Sarnäs

Arkeologisk förundersökning 2014

Innerstaden 1:62 – Peter Lundbergsgatan fornlämning nr 19

KABELSCHAKT

Trelleborgs stad, Trelleborgs kommun
Skåne län

Skånearkeologi

Per Sarnäs

Midgårdsgatan 3

216 19 Malmö

Tel: 0708-82 78 16

E-post: info@skanearkeologi.se

Webb: www.skanearkeologi.se

Arkeologisk förundersökning 2014

Innerstaden 1:62 – Peter Lundbergsgatan

Kabelschakt

Trelleborgs stad, Trelleborgs kommun

Skåne län

Skånearkeologi

Rapport 2014:4

Författare: Per Sarnäs

Grafisk form: Anders Gutehall

Omslagsbild: Per Sarnäs

Tryck: Holmbergs i Malmö AB

© Skånearkeologi 2014

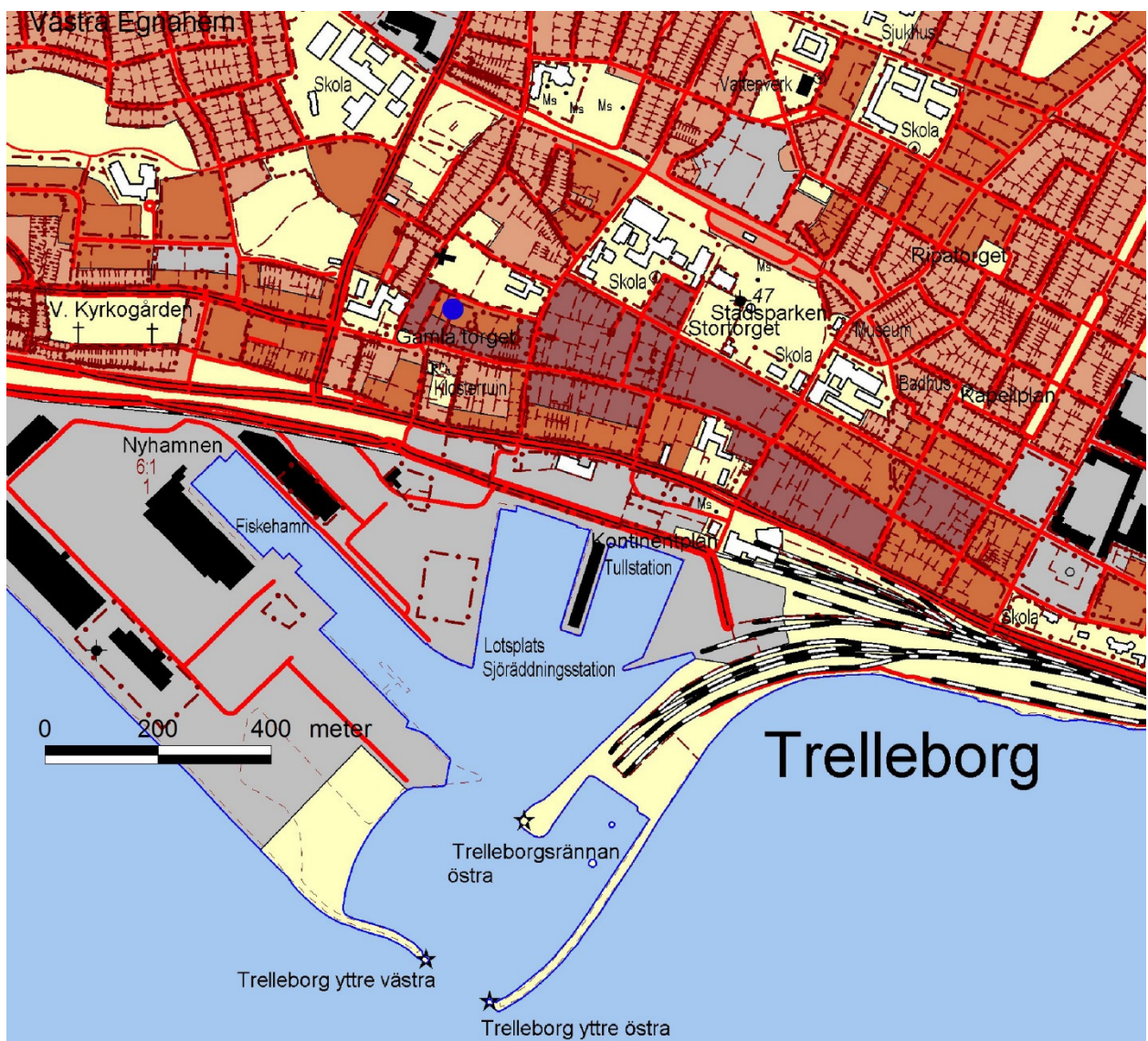
Innehåll

Inledning	5
Topografi och fornlämningsmiljö	5
Undersökningsresultat	6
Referenser	7
Tekniska och administrativa uppgifter	8

Figur 1. Karta över Skåne med Trelleborgs kommun blåfärgad.

Figur 2. Karta över del av Trelleborg med platsen för undersökningen markerad med blå fylld cirkel.

Inledning

I samband med omläggning av en elkabel mellan belysningsstolpar i Peter Lundbergsgatan inom Trelleborgs medeltida stadsområde, påträffades ett antal ben samt en stenläggning. Tekniska förvaltningen, Trelleborgs kommun som ansvarade för arbetet hade erforderligt tillstånd till markingreppet under anmälningsskyldighet. Tekniska förvaltningen anmälde fynden till Länsstyrelsens som uppdrog åt Skånearkeologi att besiktiga fynden. Vid besiktningen kunde det konstateras att benen härrörde från djur och att det rörde sig om en stenläggning med en större utbredning. Länsstyrelsen i Skåne län beslutade då om en arkeologisk förundersökning i form av en schaktningsövervakning för det fortsatta arbetet (431-5809-2014).

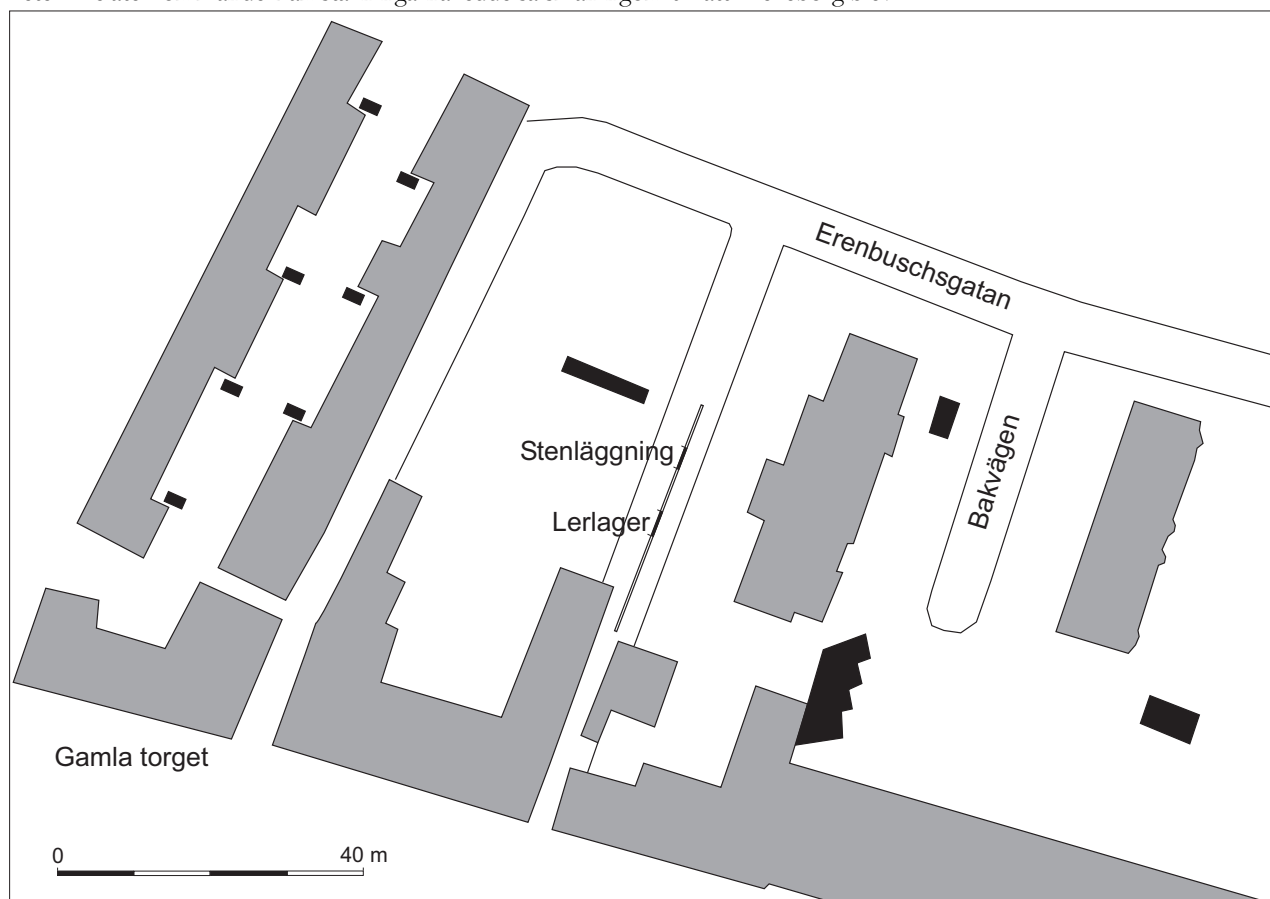
Topografi och fornlämningsmiljö

Trelleborg omnämns skriftligen första gången 1257. År 1260 var staden kunglig egendom då den tillsammans med Malmö ingick i hemgiften till Sofia, dotter till Erik Plogpenning, när hon gifte sig med den svenska kungen Valdemar Birgersson. Under senmedeltiden låg Trelleborg i länshänseende under Falsterbo slott.

Någon gång under mitten av 1200-talet byggs stadskyrkan S:t Nicolai och år 1267 grundläggs ett Franciskankloster.

Troligen hänger Trelleborgs framväxt under medeltiden samman med det rika sillfisket. När sillfiskets betydelse minskar under senmedeltiden övergår handeln till en lukrativ spannmålshandel som konkurrerar med Malmö till den grad att Malmös köpmän klagar över att köpmännen i Trelleborg bryter mot stadslagen. Klagomålen ledde så småningom till att Trelleborg förlorade sina stadsrättigheter. Trelleborgs köpmän fortsatte dock med sin handel och köpmännen i Malmö fortsatte att klaga. Trelleborg ansökte vid flera tillfällen om att återfå sina stadsrättigheter. De återkommande framställningarna ledde så småningom till att Trelleborg blev

Figur 3. Schaktets läge i Peter Lundbergsgatan och var stenläggningen respektive lerlagret framkom

en köping 1843 och 1867 återfick Trelleborg sina stadsrättigheter. Järnvägen mellan Lund och Trelleborg 1875 och den fasta sjöförbindelsen med Tyskland 1897 har haft stor betydelse för stadens utveckling (Jacobsson 1982).

Den medeltida bebyggelsen har föregåtts av en handels- och hantverksplats under 800–900-talet belägen sydost om ringborgen. Denna vikingatida aktivitet upphörde i början av 1000-talet och fram till nuvarande Trelleborgs tillkomst förekom ingen bebyggelse området (Larsson 2007).

Undersökningsresultat

Elkabelschaktet var 32 meter långt, 0,4–0,5 meter djupt och 0,25 meter brett. Stenläggningen som framkom i schaktet sträckte sig ca 3 meter på ett djup av 0,3 meter. I norra kanten av stenläggningen låg en lite större sten som kan ha utgjort en kantsten. Stenen följde med skopan vid schaktningen. Stenläggningen verkar inte vara en äldre beläggning på Peter Lundbergsgatan. Stenläggningen förefaller ha en öst-västlig utbredning och kan vara rester efter en äldre gata eller infart till den bebyggelse som tidigare har legat längs Peter Lundbergsgatan. Några få bitar keramik påträffades som kan dateras till 1700–1800-tal. I övrigt förekom fynd av djurben och tegel

I södra delen av schaktet framkom ett lerlager på ett djup av 0,4 meter längs en sträcka av ca 3,5 meter. Lerlagret kan vara rester efter ett lergolv. Ovanför lerlagret framkom ett rivningslager med kalkbruk och tegelrester.

Under stenläggning och lerlager finns ett kulturlager av okänt djup.

Figur 4. Ritning över stenläggningen. Den större stenen längst ned i figuren följde med skopan vid schaktningen. Schaktet är 0,25 meter brett.

Figur 5. Foto över stenläggning. Fotot är taget från norr.

Figur 6. Närbild på stenläggningen. Den stora kantstenen skymtar i vänstra delen av bilden.

Referenser

Litteratur

- Jacobsson B. 1982. Trelleborg. Riksantikvarieämbetets och Historiska museets rapport Medeltidsstaden 38.
- Larsson, S. 2007. När man byggde staden Trelleborg. I *En arkeologi i Trelleborg*. Riksantikvarieämbetet.

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer 431-5809-2014
Skånearkeologis diarienummer 201410

Län ..... Skåne
Kommun ..... Trelleborg
Stad ..... Trelleborg
Fastighet ..... Innerstaden 1:62
RAÄ-nummer 19

Ekonomiska kartans blad 1C 8g
Koordinatsystem ..... Sweref 99 TM
X koordinat 6138055
Y koordinat 382878

Fältarbetstid 2014-03-03–2014-03-04
Antal arbetsdagar 2
Antal arkeologtimmar 6

Undersökningsområde ..... 10 m²
Undersökt yta ..... 10 m²

Projektansvarig ..... Per Sarnäs
Uppdragsgivare ..... Tekniska förvaltningen, Trelleborgs kommun

Kostnader, arkeologi

Fältarbete: 3 900:-
Rapport: 4 550:-
Resor: 540:-
Tryck: 1 000:-
Summa: 9 990:-